

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

BR

Deadline: 03-11-2020

**Secretaris Generaal / p.v.
Secretaris Generaal**
Directie Bestuurlijke en
Politieke Zaken
Bureau Bestuurlijke-politieke
advisering

Ontworpen door
5.1.2e
5.1.2e (RIVM)

Contact
06- 5.1.2e
5.1.2e@rivm.nl

Datum
3 november 2020

Bijlagen
(1)

Kenmerk
Zaaknummer

nota

Ter informatie

Corona-inclusieve VTV - een toekomstverkenning
van de gevolgen van COVID-19 voor de
volksgezondheid en zorg

Geagendeerd door DG RIVM

 Paraaf directeur

---

1 Aanleiding voor deze nota

De coronapandemie heeft een ongekende impact op onze maatschappij. De directe gevolgen van COVID-19 hebben in de eerste maanden de levens van bijna iedere Nederlander bepaald. De vraag is welke mogelijke ontwikkelingen ons in de toekomst nog te wachten staan, en hoe we ons, als maatschappij, daar het beste op voorbereiden?

Om antwoord te krijgen op deze en andere vragen over de gevolgen van corona heeft de directie PG aan het RIVM gevraagd om een corona-inclusieve Volksgezondheid Toekomstverkenning. De c-VTV brengt de belangrijkste toekomstige ontwikkelingen op het gebied van volksgezondheid en zorg in kaart, waarbij in deze speciale editie de korte en lange termijneffecten van de coronapandemie zo goed mogelijk worden meegenomen.

De c-VTV wordt op 27 november 2020 gepubliceerd en aangeboden aan de minister De Jonge en staatssecretaris Blokhuis.

2 Beslispunten, advies en mogelijk alternatief

De insteek van deze bespreking in de BR is een inhoudelijk en strategisch gesprek. Ter voorbereiding geven we een drietal vragen mee.

1. De BR wordt gevraagd aan te geven hoe zij de bruikbaarheid van de inhoud van het (concept) e-Magazine beoordeelt en aan welke beleidsmatige prioriteiten u deze publicatie verbindt.

2. De BR wordt gevraagd op welke thema's nadere verdieping en verder onderzoek gewenst is, en in te schatten wat de uitkomsten van de c-VTV betekenen voor samenwerking tussen kennispartners zoals de planbureaus, VWS-concernonderdelen, gemeentelijk domein, etc.
3. De BR wordt gevraagd aan te geven welke onderdelen van de c-VTV gevoelig liggen bij veldpartijen dan wel ingewikkeld kunnen zijn voor het Kabinet.

**Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal**
Directie Bestuurlijke en
Politieke Zaken
Bureau Bestuurlijke-politieke
advisering

Kenmerk

3 Samenvatting en conclusies

Achtergrond VTV

Het RIVM maakt al meer dan 25 jaar de Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV), in opdracht van het ministerie VWS. Hierin worden de belangrijkste toekomstige ontwikkelingen op het gebied van volksgezondheid en zorg in kaart gebracht. Hierbij wordt gezondheid breed opgevat. De samenhang en integraliteit zijn aspecten die de VTV al jaren een toonevende publicatie maken.

De c-VTV is een speciale editie van de VTV en in een zeer kort tijdsbestek opgezet. Hierbij ligt in vergelijking met eerdere reguliere edities meer de nadruk op kwalitatieve verkenningen van de nabije toekomst. De basis hiervoor zijn onder meer de vele onderzoeken die de afgelopen maanden zijn uitgebracht over de gevolgen van corona tijdens en na de eerste golf. Deze toekomstverkenning geschiedt aan de hand van verschillende 'corona scenario's' die afgezet worden tegen het gebruikelijke VTV-trendscenario (zie hoofdstuk 7 van het concept e-Magazine).

Proces en actualiteit

De onzekerheden waar we in deze c-VTV mee te maken hebben zijn dusdanig groot dat soms voorzichtigheid in uitspraken gepast is, maar tegelijkertijd scherpe uitspraken gedaan moeten worden wanneer dat van maatschappelijk belang is.

Tegen de achtergrond van het verloop van de huidige tweede coronagolf is het RIVM zich bewust van het feit dat ten tijde van de publicatie (27 november) geanticipeerd moet worden op een snel veranderende actualiteit (bijvoorbeeld m.b.t. de R-waarde en de IC-bezetting) waardoor de boodschappen in de c-VTV aanpassing behoeven. Er zijn diverse maatregelen genomen om deze actualiteit te borgen, zoals de mogelijkheid om tot laat in het proces aanpassingen te doen, wat met een digitaal product mogelijk is.

Toepassing van de c-VTV

Het RIVM heeft met deze verkenning – ondanks een onzekere context – een compleet en integraal beeld geschetst van de ontwikkelingen en opgaven en de mogelijke consequenties van coronapandemie voor de volksgezondheid en zorg op korte en langere termijn. Inhoudelijk biedt de c-VTV hoofdboodschappen langs drie lijnen (zie overkoepelende boodschappen pagina 3 en 4 van het e-Magazine):

- Bestaande en bekende opgaven uit o.a. de VTV-2018 zijn nog urgenter geworden;
- Scheidslijnen in de maatschappij worden scherper;

- Deze coronacrisis kan ook een keerpunt zijn. Zo zijn oplossingen versneld geïmplementeerd.

**Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal**
Directie Bestuurlijke en
Politieke Zaken
Bureau Bestuurlijke-politieke
adviesering

4. Draagvlak politiek
n.v.t.

Kenmerk

5. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie
In de publicatie wordt in beeld gebracht wat de consequenties zijn van de coronacrisis voor volksgezondheid en zorg. Er wordt rekening gehouden met het feit dat een dergelijke publicatie van RIVM onder een vergrootglas komt te liggen en er gevoeligheden leven.

6. Financiële en personele gevolgen
n.v.t.

7. Juridische aspecten haalbaarheid
n.v.t.

8. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)
De nota en de conceptteksten zijn afgestemd met directie PG. Bij het uitwerken van de communicatiestrategie wordt afgestemd met DCo.

9. Gevolgen administratieve lasten
n.v.t.

10. Toezeggingen
n.v.t.

11. Fraudetoets
n.v.t.